

Vec C-8/03

Banque Bruxelles Lambert SA (BBL)

proti

Belgickému kráľovstvu

(návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný Tribunal de première instance de Bruxelles)

„Šiesta smernica o DPH – článok 4 a článok 9 ods. 2 písm. e) – Pojem osoby podliehajúcej dani – Miesto poskytovania služieb – SICAV“

Abstrakt rozsudku

1. *Daňové ustanovenia – Harmonizácia právnych predpisov – Dane z obratu – Spoločný systém dane z pridanej hodnoty – Hospodárske činnosti v zmysle článku 4 šiestej smernice – Kolektívne investovanie kapitálu získaného od verejnosti do prevoditeľných cenných papierov – Začlenenie*

(Smernica Rady 77/388, článok 4 ods. 2)

2. *Daňové ustanovenia – Harmonizácia právnych predpisov – Dane z obratu – Spoločný systém dane z pridanej hodnoty – Osoby podliehajúce dani – Pojem – Investičné spoločnosti s variabilným kapitálom (SICAV), ktorých jediným účelom je kolektívne investovanie kapitálu získaného od verejnosti do prevoditeľných cenných papierov – Začlenenie – Miesto poskytovania služieb poskytnutých takýmto spoločnostiam usadeným v inom členskom štáte než štát dodávateľ – Sídlo hospodárskych činností podnikov*

[Smernica Rady 77/388, článok 4 a 9 ods. 2 písm. e)]

1. Činnosť spoločnosti spočívajúca v kolektívnom investovaní kapitálu získaného od verejnosti do prevoditeľných cenných papierov, ktorá presahuje rámec jednoduchého nadobudnutia a predaja cenných papierov a smerujúca k dosahovaniu trvalého príjmu, predstavuje hospodársku činnosť v zmysle článku 4 ods. 2 šiestej smernice 77/388 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu.

(pozri body 42 – 43)

2. Investičné spoločnosti s variabilným kapitálom (SICAV), ktorých jediným účelom je kolektívne investovanie kapitálu získaného od verejnosti do prevoditeľných cenných papierov v súlade so smernicou 85/611 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), majú postavenie osoby podliehajúcej dani v zmysle článku 4 šiestej smernice 77/388 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu, takže miestom poskytovania služieb uvedených v článku 9 ods. 2 písm. e) šiestej smernice, ktoré sú poskytované v prospech týchto SICAV usadených v inom členskom štáte, než je štát poskytovateľ, je miesto, kde sa nachádza sídlo týchto SICAV.

(pozri bod 48 a výrok)

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 21. októbra 2004 (*)

„Šiesta smernica o DPH – článok 4 a článok 9 ods. 2 písm. e) – Pojem osoby podliehajúcej dani – Miesto poskytovania služieb – SICAV“

Vo veci C-8/03,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES,

podaný Tribunal de première instance de Bruxelles (Belgicko) rozhodnutím z 24. decembra 2002 a doručený Súdnemu dvoru 10. januára 2003, ktorý súvisí s konaním:

Banque Bruxelles Lambert SA (BBL)

proti

Belgickému kráľovstvu,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia A. Rosas, R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts a S. von Bahr (spravodajca),

generálny advokát: M. Poiares Maduro,

tajomník: M.-F. Contet, hlavná referentka,

so zreteňom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. marca 2004,

so zreteňom na pripomienky, ktoré predložili:

- Banque Bruxelles Lambert SA (BBL), v zastúpení: B. de Duve, S. Houx a F. Herbert, avocats,
- Belgické kráľovstvo, v zastúpení: E. Dominkovitis, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci G. Vandersanden a E. De Plaen, avocats,
- Helénska republika, v zastúpení: D. Kalogiros a S. Spyropoulos, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci M. Tassopoulou,
- Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: E. Traversa a C. Giolito, splnomocnení zástupcovia,

po vypožutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 18. mája 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na zažatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 4, článku 9 ods. 2 písm. e) a článku 13 B písm. d) bodu 6 šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladiení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 145, s. 1, ďalej len „šiesta smernica“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Banque Bruxelles Lambert SA (BBL) (ďalej len „BBL“) a Belgickým kráľovstvom týkajúceho sa určenia miesta poskytovania služieb poskytovaných zo strany BBL luxemburským investičným spoločnostiam s variabilným kapitálom (sociétés d'investissement à capital variable, ďalej len „SICAV“) na účely daňovej povinnosti týkajúcej sa dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“).

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Podľa článku 2 bodu 1 šiestej smernice DPH podlieha „dodávka tovaru alebo služieb za úhradu v rámci územia štátu osobou podliehajúcou dani“.

4 Podľa článku 4 ods. 1 a 2 tejto smernice:

„1. Pojem ‚osoba podliehajúca dani‘ predstavuje osobu, ktorá nezávisle na ťubovoľnom mieste vykonáva hospodársku činnosť bližšie určenú v odseku 2, odhliadajúc od účelu a výsledkov tejto činnosti.

2. Hospodárske činnosti spomínané v odseku 1 predstavujú všetky činnosti výrobcov, obchodníkov a osôb poskytujúcich služby, vrátane banských a poľnohospodárskych činností a činností jednotlivých profesií. Aj využívanie hmotného alebo nehmotného majetku na účely nadobúdania zisku z nich na nepretržitom základe [na účely dosahovania trvalého príjmu z neho – *neoficiálny preklad*] sa bude tiež považovať za hospodársku činnosť.“

5 Článok 9 ods. 1 a 2 písm. e) tretia a piata zarážka tej istej smernice stanovujú:

„1. Za miesto, kde sa služba poskytuje, sa považuje miesto, kde má dodávateľ založený svoj podnik alebo kde má trvalé pôsobisko, z ktorého poskytuje služby [kde má dodávateľ svoje sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkare?, z ktorej sa služba dodáva – *neoficiálny preklad*], alebo v prípade neexistencie žiadneho z uvedených miest, miesto, kde má trvalé bydlisko alebo kde sa väčšinou zdržiava [kde má bydlisko alebo kde sa obvykle zdržiava – *neoficiálny preklad*].

2. Ale:

...

e) miestom poskytovania nasledujúcich služieb zákazníkom sídliačim v spoločnosti alebo osobám podliehajúcim dani sídliačim v spoločnosti alebo osobám podliehajúcim dani sídliačim v spoločnosti ale v inej krajine ako dodávateľ je miesto, kde zákazník založil svoj podnik, alebo kde má trvalé pôsobisko, kde sa služby poskytujú, alebo v prípade neexistencie žiadneho z uvedených miest, miesto, kde má trvalé bydlisko alebo kde sa väčšinou zdržiava [miestom

poskytovania nasledujúcich služieb zákazníkom usadeným v treťom štáte alebo osobám podliehajúcim dani usadeným na území Spoločenstva, ale v inom štáte ako dodávateľ, je miesto, kde má zákazník svoje sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkare, z ktorej sa služba dodáva, alebo v prípade neexistencie žiadneho z uvedených miest, miesto, kde má bydlisko alebo kde sa obvykle zdržiava – *neoficiálny preklad*].

...

– služby poradcov, technikov, konzultačných agentúr, právnikov, útovníkov a iné podobné služby, ako aj spracovanie údajov a poskytovanie informácií,

...

– bankové, finančné a poistné plnenia, vrátane poisťovania poisťujúcich, ale s výnimkou prenájímanie sejfov [bankové, finančné, poisťovacie a zaisťovacie služby s výnimkou nájmu bezpečnostných schránok – *neoficiálny preklad*].“

6 Článok 13 B písm. d) body 5 a 6 šiestej smernice stanovujú, že členské štáty môžu poskytnúť oslobodenie pre:

„5. plnenia vrátane sprostredkovania – s výnimkou spravovania a úschovy – týkajúce sa účastín, podielov v spoločnostiach a združeniach, dlhopisov a iných cenných papierov...;

6. riadenie [správa – *neoficiálny preklad*] zvláštnych investičných fondov, ako ich definovali členské štáty.“

7 Článok 1 ods. 2 smernice Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (Ú. v. ES L 375, s. 3) definuje podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (ďalej len „PKIPCP“) ako podniky:

„– ktorých jediným účelom je kolektívne investovanie do prevoditeľných cenných papierov z kapitálu získaného od verejnosti [kolektívne investovanie kapitálu získaného od verejnosti do prevoditeľných cenných papierov – *neoficiálny preklad*] a ktoré riadia svoju činnosť na základe rozloženia rizík,

– ktorých podielové listy sú na žiadosť držiteľov spätne kúpené alebo vykúpené priamo alebo nepriamo z aktív takýchto podnikov. ...“

8 Podľa odseku 3 citovaného prvého článku sa takéto podniky môžu zriaďovať „podľa zákona, a to buď podľa predpisov zmluvného práva (ako spoločné fondy spravované správcovskou spoločnosťou), alebo podľa predpisov o podielových fondoch (ako podielové fondy), alebo podľa predpisov o investičných spoločnostiach.“

Vnútroštátna právna úprava

9 Článok 4 ods. 1 belgického zákona o DPH v znení uplatniteľnom na túto vec stanovuje:

„Osobou podliehajúcou dani je ktokoľvek, kto nezávisle a pravidelne na tržbovom mieste ako hlavnú alebo vedľajšiu činnosť, za účelom zisku alebo bezodplatne vykonáva hospodársku činnosť, dodáva tovar alebo poskytuje služby uvádzané týmto zákonom.“

10 Podľa znenia článku 21 ods. 2 toho istého zákona:

„za miesto poskytovania služieb sa považuje miesto, kde má dodávateľ svoje sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkare?, z ktorej sa služba dodáva, alebo v prípade neexistencie žiadneho z uvedených miest, miesto, kde má bydlisko alebo kde sa obvykle zdržiava.“

11 § 21 ods. 3 bod 7 písm. d) a e) belgického zákona o DPH upresňuje, že ako výnimka z odseku 2 sa za miesto poskytovania služieb považuje:

„7 miesto, kde má odberateľ služby svoje sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkare?, z ktorej sa služba dodáva, alebo v prípade neexistencie žiadneho z uvedených miest, miesto, kde má bydlisko alebo kde sa obvykle zdržiava, ak sú služby poskytované odberateľovi usadenému v treťom štáte, alebo ak je osoba podliehajúca dani pre účely jej hospodárskej činnosti usadená na území Spoločenstva, ale v inej krajine ako dodávateľ, pokiaľ predmetom tohto poskytnutia je:

...

d) duševná činnosť poskytovaná pri výkone ich obvyklej činnosti právnickými alebo inými poradcami, útovníkmi, technikmi, konzultantmi agentúrami a inými dodávateľmi služieb, ktorí vykonávajú obdobnú činnosť ako aj spracovanie údajov a poskytovanie informácií,...;

e) bankové, finančné, poisťovacie a záistovacie služby s výnimkou nájmu bezpečnostných schránok“.

Konanie pred vnútroštátnym súdom a prejudiciálne otázky

12 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že počas rozhodného obdobia pre predmet konania BBL poskytla služby luxemburským SICAV [BBL Renta Fund, BBL Renta Cash, BBL Patrimonial, International Aviation Fund, BBL Capital Cash, BBL Portfolio et BBL (L) Invest]. Podľa ustanovení zmluvy o poradenstve podpísanej s každou zo SICAV sa BBL zaviazala:

- asistovať SICAV v spravovaní pohľadávok s odbornou starostlivosťou tak, aby jej rady boli prísne v súlade so všeobecným smerovaním správy investícií a investičnej politiky presadzovanej SICAV,
- poskytovať osobám zodpovedným za každodennú správu SICAV dokumentáciu, informácie a ústne alebo písomné konzultácie, ktoré tieto osoby budú považovať za nevyhnutné na plnenie svojich úloh,
- pomáhať SICAV vo veci nadobúdania, upisovania, prevodu a scudzenia akcií, dlhopisov a iných prevoditeľných cenných papierov, rovnako ako pri devízových a hotovostných operáciách.

13 Vo februári 1998 BBL bola predmetom kontroly inspection spéciale des impôts de Liège (osobitná daňová inšpekcia z Liège) za obdobie od 1. mája 1993 do 31. decembra 1997. Na základe výsledkov tejto kontroly bola 28. mája 1998 spísaná zápisnica uvádzajúca, že BBL nefakturovalo DPH z provízií za poradenstvo požadované luxemburskými SICAV, pretože bola názoru, že tieto služby boli poskytnuté v Luxemburskom veľkoveľvodstve v zmysle § 21 ods. 3 bod 7 písm. d) alebo e) belgického zákona o DPH.

14 V tomto bode vnútroštátny súd zdôrazňuje, že zo zápisnice vyplýva, že § 21 ods. 3 bod 7 belgického zákona o DPH nie je uplatniteľný z dôvodu, že luxemburská legislatíva nepovažuje luxemburské SICAV za osoby podliehajúce dani.

15 Okrem toho podľa tejto zápisnice BBL konala s úmyslom vyhnúť sa alebo umožniť vyhnúť sa DPH, pretože nemohla ignorovať, že dlžná DPH z ceny služieb poskytnutých luxemburským

SICAV nebola zaplatená v Belgickom kráľovstve a ani v Luxemburskom veľkoveľkoveľvodstve.

16 Dňa 8. júna 1998 boli platobným výmerom BBL vyrubené menovite sumy 45 491 373,03 eur z titulu DPH za obdobie od 1. mája 1993 do 31. decembra 1997, 90 982 746,07 eur z titulu daňového penále vo výške 200 % a 1 819 654,49 eur z titulu úrokov z omeškania od 1. januára do 20. júna 1998.

17 BBL podala proti tomuto platobnému výmeru odvolanie na Tribunal de première instance de Bruxelles.

18 Vnútroštátny súd poznamenáva, že tvrdenie, podľa ktorého môže každý členský štát slobodne rozhodnúť o priznaní alebo nepriznaní postavenia osoby podliehajúcej DPH, osobám usadeným alebo vykonávajúcim činnosť na jeho území popiera ustanovenia Spoločenstva v oblasti DPH, ktoré boli presne vymedzené na účel harmonizovania pojmu osoba podliehajúca dani a rozdelenia právomoci zdaňovať príjmy medzi členské štáty v súlade s miestom dodania tovarov a poskytovania služieb.

19 V zmysle povinnosti konformného výkladu musí byť článok 21 ods. 3 bod 7 belgického zákona o DPH, ktorý do belgického právneho poriadku prebral článok 9 ods. 2 písm. e) šiestej smernice, vykladaný vo svetle ustanovení a cieľov sledovaných touto smernicou bez toho, že by sa odkazovalo na luxemburský právny poriadok.

20 Vnútroštátny súd však zdôrazňuje, že otázka, či SICAV vykonávajú hospodársku činnosť v zmysle článku 4 šiestej smernice, a teda či sú osobami podliehajúcimi dani, nebola ešte Súdnym dvorom zodpovedaná.

21 Pokiaľ by luxemburským SICAV nemalo byť priznané postavenie osoby podliehajúcej DPH s dôsledkom, že služby poskytnuté BBL sa mali považovať za poskytnuté v Belgicku, vnútroštátny súd poznamenáva, že vyvstáva otázka, či môžu byť tieto služby oslobodené od dane uvedenej v článku 13 B písm. d) bodu 6 šiestej smernice.

22 Na základe týchto úvah Tribunal de première instance de Bruxelles rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce dve prejudiciálne otázky:

„— Majú investičné spoločnosti s variabilným kapitálom (SICAV) usadené v členskom štáte, ktorých jediným účelom je kolektívne investovanie kapitálu získaného od verejnosti do prevoditeľných cenných papierov v súlade so smernicou Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), postavenie osoby podliehajúcej DPH v zmysle článku 4 šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladiení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia v prípade, ak služby uvedené v článku 9 ods. 2 písm. e) tej istej smernice, ktoré im boli poskytované, sú považované za poskytnuté v mieste sídla SICAV?

— V prípade zápornej odpovede na predchádzajúcu otázku, rozhodnutie v konaní pred vnútroštátnym súdom predpokladá určenie, ktorý druh služieb pre SICAV môže byť oslobodený od dane podľa článku 13 B písm. d) bodu 6 šiestej smernice: je potrebné z tohto pohľadu rozlišovať medzi asistenčnými a poradenskými službami v oblasti správy na jednej strane a službami správy v pravom slova zmysle na strane druhej, ktoré sa od skôr uvedených líšia skutočnosťou, že zahŕňajú oprávnenie správcu rozhodovať o správe a nakladaní so spravovaným majetkom?“

O prvej otázke

23 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či SICAV, ktorých jediným účelom je kolektívne investovanie kapitálu získaného od verejnosti do prevoditeľných cenných papierov v súlade so smernicou Rady 85/611/EHS, majú postavenie osoby podliehajúcej DPH v zmysle článku 4 šiestej smernice v prípade, ak miesto poskytovania služieb uvedených v článku 9 ods. 2 písm. e) tej istej smernice, ktoré sú poskytované takýmto SICAV usadeným v inom členskom štáte než štát sídla dodávateľa, je miesto, kde majú dané SICAV sídlo.

Pripomienky predložené Súdnemu dvoru

24 Všetci účastníci konania, ktorí podali pripomienky, sú názoru, že SICAV založené v súlade so smernicou 85/611 vykonávajú hospodársku činnosť, čo im dáva postavenie osoby podliehajúcej dani v zmysle článku 4 šiestej smernice.

25 V tomto smere BBL pripomína judikatúru Súdného dvora vymedzujúcu v problematike finančných nástrojov hranicu medzi plneniami patriacimi do oblasti hospodárskej činnosti v zmysle šiestej smernice a plneniami, ktoré tam nepatria, menovite rozsudky z 20. júna 1991, Polysar Investments Netherlands (C-60/90, Zb. s. I-3111); z 22. júna 1993, Sofitam (C-333/91, Zb. s. I-3513); a z 20. júna 1996, Wellcome Trust (C-155/94, Zb. s. I-3013).

26 Analýza činností PKIPCP sa v tomto smere musí vykonávať v dvoch úrovniach: na jednej strane vo vzťahu medzi PKIPCP a podielnikom a na strane druhej medzi PKIPCP a trhom.

27 Pokiaľ ide o vzťah medzi PKIPCP a podielnikom, BBL zdôrazňuje, že v porovnaní s inými podnikateľskými subjektami prítomnými na finančných trhoch PKIPCP vykazuje tú osobitosť, že aktívne obchoduje so svojimi vlastnými podielmi. Pri takomto obchodovaní PKIPCP vyberá odmenu nazývanú podľa okolností prípadu ako vstupný alebo výstupný poplatok. Táto odmena predstavuje protihodnotu vstupu alebo vystúpenia podielníka z PKIPCP a poskytnutia služieb zahrnutých v tomto vstupe alebo vystúpení.

28 Pokiaľ ide o vzťah medzi PKIPCP a trhom, BBL tvrdí, že PKIPCP smeruje k prospechu širokej verejnosti z poskytovania služieb porovnateľných so službami, ktoré súkromné banky ponúkajú svojim privilegovaným klientom v oblasti správy majetku.

29 Zvažujúc, či SICAV, ktorých činnosti sa spravujú smernicou 85/611, majú postavenie osoby podliehajúcej dani v zmysle článku 4 šiestej smernice, BBL vyvodzuje záver, že sa má uplatniť článok 9 ods. 2 písm. e) tej istej smernice.

30 Belgická vláda tvrdí, že podľa judikatúry Súdného dvora samotné nadobudnutie a samotná držba obchodných podielov sa nemôžu považovať za hospodársku činnosť v zmysle šiestej smernice, udeľujúcu ich pôvodcovi postavenie osoby podliehajúcej dani (pozri najmä rozsudok Polysar Investments Netherlands, už citovaný, bod 13, a rozsudok z 6. februára 1997, Harnas & Helm, C-80/95, Zb. s. I-745, bod 15).

31 Predsa však činnosti SICAV uvedené v článku 13 B písm. d) bodoch 4 a 5 šiestej smernice a plnenia uvádzané v týchto ustanoveniach patria do oblasti pôsobnosti DPH, najmä keď sa tieto činnosti vykonávajú v rámci podnikateľskej činnosti obchodovania s cennými papiermi (pozri rozsudky Polysar Investments Netherlands, už citovaný, bod 14, a Harnas & Helm, už citovaný, bod 16).

32 Grécka vláda zdôrazňuje, že plnenia vykonávané SICAV nemožno stotožňovať s činnosťou bežného investora, ktorý nadobúda obchodný podiel s cieľom ponechať si ho a dosiahnuť zisk z

tohto, ako tomu bolo v prípade už citovaného rozsudku Polysar Investments Netherlands, ale organizované využívanie kapitálu spočívajúce v nákupe a predaji cenných papierov. Táto vláda okrem iného zdôrazňuje, že skutočnosť, že podľa článku 13 B písm. d) bodu 6 šiestej smernice je správa investičných fondov oslobodená od DPH, znamená, že osoby, ktoré túto správu vykonávajú, sú v zásade osobami podliehajúcimi tejto dani.

33 Komisia v úvode poznamenáva, že s výnimkou Belgicka a Luxemburska nie je v členských štátoch otázka podliehania SICAV DPH úplne vyriešená. V Holandsku s odvolaním sa na vyššie citovaný judikát Polysar Investments Netherlands, sa SICAV sídliace v Luxembursku nepovažujú za osoby podliehajúce dani. V Belgicku, Nemecku, Dánsku, Španielsku, vo Francúzsku, v Írsku, Taliansku, Portugalsku a Spojenom kráľovstve sa SICAV považujú za osoby podliehajúce dani, ale sú od nej oslobodené.

34 Následne Komisia poznamenáva, že správcovské spoločnosti v zmysle smernice 85/611 sú spravidla podnikmi, ktoré vykonávajú poskytovanie služieb, za ktoré dostávajú províziu za správu. Skutočnosť, že článok 13 B písm. d) bod 6 šiestej smernice výslovne pojednáva o oslobodení správy investičných fondov, ukazuje, že ide o plnenia, ktoré patria do oblasti pôsobnosti DPH.

35 Správcovská spoločnosť alebo SICAV, ktoré spravujú majetok, vykonávajú nesporne činnosť zahŕňajúcu využívanie hmotného alebo nehmotného majetku na účely dosahovania trvalého príjmu z neho v zmysle článku 4 ods. 2 šiestej smernice a odlišuje sa od holdingu, ktorý iba drží svoje akcie. Rozdielne zaobchádzanie so správcami fondov podľa toho, či funkcia správy je vykonávaná inou správcovskou spoločnosťou alebo samotnými SICAV odporuje zásade neutrality DPH.

Posúdenie Súdnym dvorom

36 Je potrebné pripomenúť, že podľa článku 4 ods. 1 šiestej smernice sa za osobu podliehajúcu dani považuje osoba, ktorá nezávisle vykonáva niektorú z hospodárskych činností spomenutých v odseku 2 tohto článku. Pojem „hospodárske činnosti“ je predmetným odsekom 2 definovaný ako súhrn všetkých činností výrobcov, obchodníkov a osôb poskytujúcich služby a menovite využívanie hmotného alebo nehmotného majetku na účely dosahovania trvalého príjmu z neho. Tento pojem „využívania“ sa v súlade s požiadavkami zásady neutrality DPH vzťahuje na všetky tieto plnenia bez ohľadu na ich právnu formu (pozri rozsudky zo 4. decembra 1990, Van Tiem, C-186/89, Zb. s. I-4363, bod 18; z 11. júla 1996, Régie dauphinoise, C-306/94, Zb. s. I-3695, bod 15, a z 29. apríla 2004, EDM, C-77/01, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, bod 48).

37 V súlade s účelom šiestej smernice, ktorá medzi iným smeruje k založeniu systému DPH na jednotnom definovaní osoby podliehajúcej dani, sa toto postavenie musí posudzovať výlučne na základe kritérií uvedených v článku 4 tejto smernice (pozri rozsudok Van Tiem, už citovaný, bod 25).

38 Navyše je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry bežné nadobudnutie a samotná držba obchodných podielov sa nemôžu považovať za hospodársku činnosť v zmysle šiestej smernice, ktorá dáva ich pôvodcovi postavenie osoby podliehajúcej dani. Bežné nadobudnutie majetkovej úasti v iných podnikoch totiž nepredstavuje využitie majetku na účely dosahovania trvalého príjmu z neho, pretože prípadná dividenda, plod tejto úasti, vyplýva zo samotného vlastníctva majetku a nie je protiváhou akejkoľvek hospodárskej činnosti v zmysle predmetnej smernice (pozri rozsudky Harnas & Helm, už citovaný, bod 15, a z 26. júna 2003, KapHag, už citovaný, C 422/01, Zb. s. I-6851, bod 38). Pokiaľ teda samotné tieto činnosti nepredstavujú hospodárske činnosti v zmysle predmetnej smernice, to isté musí platiť aj pre činnosti, ktoré spočívajú v prevode týchto úastí (pozri rozsudky Wellcome Trust, už citovaný, bod 33, a KapHag, už citovaný, bod 40).

39 Rovnako aj bežné nadobudnutie a predaj iných prevoditeľných cenných papierov nemôže predstavovať využitie majetku na účely dosahovania trvalého príjmu, pretože jedinú odmenu za takéto plnenia predstavuje prípadný zisk pri predaji týchto cenných papierov (pozri rozsudok EDM, už citovaný, bod 58).

40 Takéto plnenia totiž v zásade nemôžu predstavovať hospodárske činnosti v zmysle šiestej smernice.

41 Predsa však, ako vyplýva z článku 13 B písm. d) bod 5 šiestej smernice, plnenia týkajúce sa cenných papierov môžu patriť do oblasti pôsobnosti DPH. Súdny dvor už rozhodol, že plnenia uvádzané v tomto ustanovení sú tie, ktoré sa zakladajú na dosahovaní trvalého príjmu z činností presahujúcich rámec bežného nadobudnutia a predaja cenných papierov a vykonávaných pri podnikateľskej činnosti obchodovania s cennými papiermi (pozri rozsudok EDM, už citovaný, bod 59).

42 Z prvého článku ods. 2 smernice 85/611 teda vyplýva, že plnenia SICAV obsahujú kolektívne investovanie kapitálu sústredeného od verejnosti do prevoditeľných cenných papierov. Z kapitálu, ktorý upisovatelia zložili pri nadobudnutí podielu, totiž SICAV vytvárajú a spravujú pre tento účel a za odmenu portfólio pozostávajúce z prevoditeľných cenných papierov.

43 Takáto činnosť, ktorá presahuje rámec jednoduchého nadobudnutia a predaja cenných papierov a zahŕňa v sebe dosahovanie trvalého príjmu, predstavuje hospodársku činnosť v zmysle článku 4 ods. 2 šiestej smernice.

44 Z toho vyplýva, že SICAV majú postavenie osoby podliehajúcej dani v zmysle článku 4 šiestej smernice.

45 Miestom poskytovania služieb uvádzaných v článku 9 ods. 2 písm. e) šiestej smernice, ktoré sú poskytované v prospech SICAV usadených v inom členskom štáte, než je štát sídla poskytovateľa, je preto miesto, kde sa nachádza sídlo týchto SICAV.

46 V tomto kontexte belgická vláda, ktorá pripúšťa, že služby poradcov a spracovanie údajov a poskytovanie informácií pre SICAV patria do oblasti pôsobnosti článku 9 ods. 2 písm. e) tretej zářky šiestej smernice, napriek tomu zdôrazňuje, že na výkon správy nimi poskytovanej, ktorý je charakterizovaný oprávnením rozhodovať v právnej alebo vecnej oblasti, sa toto ustanovenie naopak nevzťahuje.

47 V tomto smere stačí konštatovať, že rovnako ako pripomenul generálny advokát v bode 20 svojich návrhov, článok 9 ods. 2 písm. e) tretia a piata zarážka šiestej smernice sa vzťahuje rovnako na služby poradcov, ako aj na bankové a finančné plnenia.

48 Preto je na prvú otázku potrebné odpovedať tak, že SICAV, ktorých jediným účelom je kolektívne investovanie kapitálu získaného od verejnosti do prevoditeľných cenných papierov v súlade so smernicou 85/611, majú postavenie osoby podliehajúcej dani v zmysle článku 4 šiestej smernice, takže miestom poskytnutia služieb uvedených v článku 9 ods. 2 písm. e) tej istej smernice, ktoré boli poskytnuté takýmto SICAV usadeným v inom členskom štáte než štát poskytovateľ, je miesto, kde sa nachádza sídlo týchto SICAV.

O druhej otázke

49 Keďže druhá otázka bola položená pre prípad, ak by na prvú otázku bola daná záporná odpoveď, nie je potrebné na túto odpovedať.

O trovách

50 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Ostatní účastníci nemajú právo na náhradu trov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s pripomienkami, ktoré podali Súdnemu dvoru.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Investičné spoločnosti s variabilným kapitálom (SICAV), ktorých jediným účelom je kolektívne investovanie kapitálu získaného od verejnosti do prevoditeľných cenných papierov v súlade so smernicou Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), majú postavenie osoby podliehajúcej dani v zmysle článku 4 šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu - spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia, takže miestom poskytovania služieb uvedených v článku 9 ods. 2 písm. e) šiestej smernice, ktoré sú poskytované v prospech týchto SICAV usadených v inom členskom štáte, než je štát poskytovateľ, je miesto, kde sa nachádza sídlo týchto SICAV.

Podpisy

* Jazyk konania: francúzština.